

Organizarea Bancii Nationale a Romaniei

Romania moderna nu putea fi imaginata fara o Banca Nationala . Pentru a pune in sa cheia de boltă a statului roman modern format in ecourile revolutiei de la 1848 astfel incat acesta sa se tina laolalta si sa dureze , trebuiau slefuite in prealabil celelalte pietre , trebuia dobandit indeajuns mestesug , aceasta fiind o explicatie a faptului ca Banca Nationala a Romaniei a putut fi creata doar la 1880 deoarece inceputurile Romaniei moderne se situeaza in prima jumatate a veacului al XIX – lea.

Intemeietorii ei – personalitati hotarate , apartinand miscarii liberale – erau purtatorii plini de energie ai unui patriotism pragmatic si european .In februarie 1880 , guvernul I.C.Bratianu depune in Camera proiectul pentru infiintarea unei banci nationale, in expunerea de motive , la acea vreme , spunandu-se :”atat principiile constitutive , cat si mecanismul functionarii ei au fost luate de noi din legea constitutiva a Bancii din Belgia , care intr-un timp scurt de 30 de ani (1850-1880) a dat acelei mici , dar fericite tari cele mai frumoase rezultate“.

In Parlament , dupa ample discutii s-a votat crearea B.N.R. – una dintre primele banci centrale din aceasta parte a Europei ; prin crearea Bancii Nationale a Romaniei intemeietorii ei vor fi urmarit , fara indoiala , si scopuri ale luptei lor politice – partinazare ori chiar personale – dar astazi sunt sterse culorile omenesti in fata unei opere durabile care le-a supravietuit prin maiestria cu care a fost construita si rigoarea cu care a functionat .

Sunt demne de amintit cuvintele , pe care in 1910 , Take Ionescu le rostea cu prilejul numirii unui membru in Consiliul de Administratie al B.N.R. , care nu se bucura de prea multa simpatie : “ Banca Nationala a fost astfel asezata de inaintasi , cu o asa armatura , pe asa baze solide , incat poate merge singura si chiar daca s-ar gasi nebuni sa va trimita acolo nu unul , ci zece oameni rai , nu ar putea-o scoate din randuiala ce are si care-i asigura propasirea“ .

O ilustrare a acestei “formule magice ” de longevitate profesionala o constituie chiar situatia tipica ce se reproduce in Banca Nationala a Romaniei dupa revolutia din decembrie 1989 . Este vorba despre imbinarea a doua generatii : cei care au rezistat vicisitudinilor vremii , pastrand spiritul secular al Institutiei si cei care au venit cu emulatia si dinamismul unei pleiade de tineri constructori , realizandu-se un fructuos aliaj la temperatura convingerilor , motivatiilor si afectiunii impartasite pentru Banca Nationala a Romaniei.

Din anul 1990 incoace , stradania intregului colectiv – tineri si mai varstnici – a fost nu numai sa reinoade intrerupta de cele patru decenii de economie centralizata dar si sa consacre un model nou , cerut de timpul in care traim si mai ales de viitor : banca centrala de tip occidental contemporan , cu repertoriu complet de functii , intr-o tara care si-a asumat tranzitia la o economie concurentiala si integrabila pe plan european .

Legile bancare adoptate de Parlamentul Romaniei in 1991 care consacra noul statut de banca centrala moderna pentru Banca Nationala se aliniaza , in general , standardelor Uniunii Europene , facilitand intr-o anumita masura , procesul de integrare a tarii noastre in structurile Europei unite . Stabilirea si conducerea politicii monetare si de credit , a politicii valutare a statului , autorizarea , reglementarea si supravegherea

activitatii bancilor comerciale din tara noastra reprezinta domenii de mare raspundere pe care legiuitorul le-a pus in sarcina Bancii Nationale . Indeplinirea lor presupune o neincetata lupta contra cronometru cu problemele grele ale tranzitiei , cu o conjunctura internationala mai degraba nefavorabila – daca nu chiar ostila cateodata .

Prima Banca Nationala a Romaniei a pornit la drum in mai 1991 , cu o visterie aproape goala in momentul in care se derulau ample liberalizari de preturi iar excedentele comerciale obtinute fortat in anii '80 se intorceau ca un bumerang sub forma unor importuri sporite si greu de finantat ; in aceste conditii , Romania nu-si putea permite sub nici o forma incetarea platilor si acest lucru a fost evitat chiar daca au fost necesare compromisuri si temporar , sacrificarea monedei nationale .

B.N.R. este direct raspunzatoare de finantarea sau infiintarea unor institutii de mare interes public – (Banca de Export-Import a Romaniei , Institutul Bancar Roman iar mai recent , Casele de Compensatie Interbancara si Bursa de valori din Bucuresti) – piloni institutionali pe care se sprijina noua evolutie a Romaniei , consolidand in fapt structurile statului de drept . De-alungul timpului , pentru a-si indeplini misiunea sa de interes public , cea mai veche banca a tarii a trebuit sa se adapteze , raspunzand exigentelor economice , constrangerilor politice si sfidarilor tuturor crizelor sistemului financiar al Romaniei moderne.

Banca Nationala a Romaniei este un institut de interes public creat ca efect al unei legi organice acum 115 ani din Legea promulgata in 11/12 aprilie si publicata in Monitorul Oficial la 17/19 aprilie 1880 care instituia privilegiul exclusiv al acestei societati anonime (aflata pe atunci , in proportie de doua treimi in proprietatea actionarilor privati) de a emite moneda statului roman. Astazi , B.N.R. nu este o banca la fel ca toate celelalte , deoarece in ceea ce priveste operatiunile de credit ea nu trateaza decat cu institutii financiare si cu statul si nu cu agentii economici ori cu persoanele fizice utilizatoare de imprumuturi , fiind astfel o structura de gestiune autonoma a unor fonduri publice avand insarcinari economice si sociale specifice.

Aceasta banca tine o contabilitate proprie pe principii comerciale general acceptate , putandu-si incheia activitatea anuala cu profit sau cu pierdere ; profitul este impozitat de Ministerul Finantelor ca venit al bugetului de stat , iar profitul ramas dupa impozitare este repartizat prin hotararile Consiliului de Administratie ales de catre Parlamentul Romaniei.

In prezent Banca Nationala a Romaniei este organizata conform Legii 101/1998 privind Statutul Bancii Nationale a Romaniei , lege care prezinta statutul , obiectivele , functiile si organizarea B.N.R. , conducerea si administrarea acesteia .

Comform acestei legi , Banca Nationala a Romaniei este condusa de un consiliu de administratie , a carui activitate este reglementata de prevederile legii mai sus amintite si de regulamentele B.N.R. ; de asemenea conducerea executiva a bancii se exercita de catre guvernator (in prezent pe acest post fiind numit guvernatorul interimar Emil Iota Ghizari) , prim-viceguvernator si doi viceguvernatori .

Consiliul de administratie al Bancii Nationale a Romaniei este compus din noua membrii, astfel :

- a) Un presedinte , care este si guvernator al B.N.R. ;
- b) Un vicepresedinte , care este in acelasi timp si prim-viceguvernator ;
- c) Sapte membrii , dintre care doi sunt si viceguvernatori , iar ceilalti cinci membrii nu sunt salariati ai Bancii Nationale a Romaniei .

Acestui consiliu de administratie ii sunt subordonate cele 14 directii generale din componenta B.N.R. :

- I. Directia generala politica monetara si valutara .
- II. Directia statistica .
- III. Directia operatiuni de piata .
- IV. Directia operatiuni bancare .
- V. Directia politici financiar-bancare .
- VI. Directia supraveghere .
- VII. Directia resurse umane .
- VIII. Directia contabilitate .
- IX. Directia servicii informatice .
- X. Directia secretariat .
- XI. Directia logistica .
- XII. Directia audit intern .
- XIII. Directia juridica .
- XIV. Directia decontari bancare .